

	«Академик Қ.Сәтбаев атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институты» мекемесі	Сапа менеджменті жүйесі	
		Плагиатқа қарсы туралы ереже	Өзгерістер № _____ Күні _____ Дана _____

САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ

ЕРЕЖЕЛЕР

ПЛАГИАТҚА ҚАРСЫ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ

«Академик Қ.Сәтбаев атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институты» М	
«Плагиятқа қарсы туралы ереже»	

Алғы сөз

1 Сапа менеджменті, стандарттау және нормобақылау жүйесін басқару қызметімен **ӘЗІРЛЕНГЕН**

2 Сапа менеджменті, стандарттау және нормобақылау жүйесін басқару қызметімен **ЕНГІЗІЛГЕН**

3 ӘЗІРЛЕУШІ:

Т.В.Диба – сапа менеджменті, стандарттау және нормобақылау жүйесінің басқару қызметінің басшысы

4 Институт Ғылыми кеңесінің 2024 жылғы «25» қыркүйектегі № 2 шешімі негізінде ректор **БЕКІТКЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗГЕН**

5 САРАПШЫЛАР:

- 1) Б.Б.Унайбаев – ғылыми жұмыс және халықаралық байланыстар жөніндегі проректор;
- 2) Д.К.Имангазина – оқу-әдістемелік жұмыс жөніндегі проректор;
- 3) Л.В.Кульбидюк – «Оқу бөлімінің» бастығы.

Осы Ережені «Академик Қ. Сәтбаев Екібастұз инженерлік-техникалық институты» М ректорының рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

© Академик Қ. Сәтбаев Екібастұз
инженерлік-техникалық институты, 2024

«Академик Қ.Сәтбаев атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институты» М	
«Плагиатқа қарсы туралы ереже»	

Мазмұны

1 Қолдану саласы	4
2 Нормативтік сілтемелер	4
3 Негізгі ұғымдар мен анықтамалар	4
4 Жалпы ережелер	5
5 Студентті жұмысты/жобаны көпшілік алдында қорғауға жіберу туралы тексеру және шешім қабылдау тәртібі	6
Құжатқа өзгерістер, толықтырулар мен тексерулерді тіркеу парағы	8

«Академик Қ.Сәтбаев атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институты» М	
«Плагиатқа қарсы туралы ереже»	

1 Қолдану саласы

Осы плагиатқа қарсы туралы ереже (бұдан әрі - Ереже) «Академик Қ.Сәтбаев атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институты» мекемесінде (бұдан әрі - Институт) «StrikePlagiarism.com» (бұдан әрі - Жүйе) жүйені пайдалана отырып, жазбаша жұмыстарды тексеруді жүзеге асыру тәртібін белгілейді.

Ереже білім алушылардың өзін-өзі тәрбиелеу деңгейін арттыру және зияткерлік меншік құқықтарын сақтау мақсатында енгізіледі.

Осы Ереже Институттың барлық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және педагогикалық қызметті жүзеге асыратын ЖОО қызметкерлеріне қолданылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы Ережеде мынадай нормативтік құжаттарға сілтемелер пайдаланылды:

- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы;
- «Білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы;
- «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы;
- «Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы;
- Академик Қ.Сәтбаев атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институтының жарғысы.

3 Негізгі ұғымдар мен анықтамалар

Автор - бакалавриат бағдарламасы бойынша білім алушы, ол Жүйеде тексеруге орындаған жұмысын ұсынады.

Бітіру жұмысы - Автордың көпшілік алдында қорғау және академиялық дәреже алу мақсатында жазған өзіндік ғылыми зерттеуі.

Антиплагиат жүйесінің Операторы - жазбаша жұмыстарда (курстық, дипломдық жобаларда (жұмыстарда) нормобақылаудың бар болуын тексеруге және бітіру жұмыстарын Жүйеге жүктеуге жауапты қызметкер.

Дипломдық/курстық жұмыстағы/жобадағы Плагиат - бұл дереккөздерге толық сілтеме жасамай және басқа материалдардың тырнақшаға

немесе басқа графикалық және синтаксистік бөлектеусіз қағаз немесе электронды түрде жарияланған басқа мәтіндерден үзінділер алу.

Plagiat - біреудің туындысына авторлық құқықты қасақана тағайындау.

StrikePlagiarism.com (бұдан әрі - Жүйе) - бітіру жұмыстарының (дипломдық жұмыстардың/жобалардың) түпнұсқалығын тексеруге мүмкіндік беретін плагиатқа қарсы интернет жүйесі.

Дабыл сигналы - бұл Ұқсастық туралы Есепте тексерілетін құжатта басқа тілдердің алфавиттерінен белгілердің болуын көрсететін хабарлама. Дабыл сигналы функциясы Ғылыми жетекшінің назарын осы белгілерді қолданудың дұрыстығына аударады, олардың болуы Ұқсастық туралы есептердегі коэффициенттерді бұрмалау әрекетін көрсетуі мүмкін. Дабыл сигналы бар құжаттар құжаттар тізімінде сары түспен ерекшеленеді, ал тиісті Ұқсастық туралы есептерде ұқсастықтар леп белгісімен белгіленеді.

Рұқсат етілмеген кірме сөздерді (плагиат) тексеру туралы анықтама - бұл тексерілетін құжатта табылған кірме сөздер туралы ақпаратты қамтитын Жүйе жасаған құжат.

4 Жалпы ережелер

4.1 Білім алушылардың жазбаша бағаланатын жұмыстары (курстық, дипломдық жұмыстар (жобалар) басқа тілден аударылған мәтінді пайдалануды (бұдан әрі – кірме сөздер) қоса алғанда, мағынасын өзгертпей (парафразалар) сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік ауыстыра отырып, рұқсатсыз алынған материалдың болуы және мәтінді пайдалану мәніне тексеруден өтеді.

4.2 Оқытушылар мен ғылыми қызметкерлердің жарияланымға ұсынылған ғылыми жұмыстары, сондай-ақ білім алушылардың дипломдық жұмыстары (жобалары), магистрлік диссертациялары (жобалары) кірме сөздерді анықтау жүйелерінде тексеру рәсімінен өтеді.

4.3 4.1 тармақта көрсетілген барлық жазбаша жұмыстарды білім алушылар оқытушының (ғылыми жетекшінің) бақылауымен өз бетімен орындауы тиіс.

4.4 Осы Ережедегі плагиат деп нормативтік құқықтық актілерді, ҚНЖЕ, регламенттерді және т. б. жариялайтын ресурстардан басқа Интернет желісінің ресурстарынан кірме сөздер деп түсініледі.

Плагиат зерттеудің (талдау жүргізудің) белгіленген, ғылыми негізделген әдістемесін, оның көзіне сілтеме болған кезде есептеу әдісін баяндау болып табылмайды.

4.5 Білім алушылардың жазбаша жұмыстарды өз бетінше орындауын бақылауды жүзеге асыру мақсатында Институтта жүйе қолданылады «StrikePlagiarism.com» сайтқа сілтеме www.strikeplagiarism.com көрсетілген жұмыстарда ақпараттың рұқсатсыз алу дәрежесін анықтауға мүмкіндік береді.

4.6 Жүйенің міндеті мәліметтер базасы мен Интернеттегі мазмұнмен салыстырғанда тіркелген мәтіндегі ықтимал ұқсастық дәрежесін дәл анықтау.

«Академик Қ.Сәтбаев атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институты» М	
«Плагиятқа қарсы туралы ереже»	

Жүйе жоғарыда аталған ақпаратты береді, бұл құжаттың талданатын мазмұнында табылған кірме сөздердің заңдылығына қатысты тәуелсіз бағалау жасауға мүмкіндік береді.

4.7 Дипломдық жұмыс (жоба) немесе курстық жұмыс жетекшімен қорғауға қабылданады, егер:

- Мәтіндегі кірме сөздер болуының коэффициенті 50 %-дан аспайды

4.8 Рұқсат етілмеген кірме сөздерді (плагиат) тексеру туралы анықтама (бұдан әрі - анықтама) негізінде ғылыми жетекші және кафедра меңгерушісі бітіру жұмысын қорғауға жіберу/ жібермеу туралы шешім қабылдайды.

4.9 Тексеру нәтижелері туралы анықтама білім алушының жазбаша жұмысына салынады.

5 Студентті жұмысты/жобаны көпшілік алдында қорғауға жіберу туралы тексеру және шешім қабылдау тәртібі

5.1 Институт ректорының өкімімен Антиплагиат жүйесінің операторы тағайындалады, ол жазбаша жұмыстарда (курстық, дипломдық жобаларда (жұмыстарда) және жүйені пайдалана отырып студенттердің жазбаша жұмыстарында кірме сөздерде нормобақылаудың бар болуын тексеруді жүргізеді.

5.2 Оператор Авторлардан бітіру жұмыстарды электронды форматта (DOC, DOCX, ODT немесе RTF) қабылдайды. Бітіру жұмысын «StrikePlagiarism.com» жүйеге жүктегеннен кейін оператор тексеру нәтижелерін тексеру жүргізілген кезде Жүйемен белгіленген жазбаша нысанда ұсынады.

5.3 Оператор Тіркеу журналында бітіру жұмыстарының барлық тексерулерін жазады.

5.4 Плагиаттың болуына жазбаша жұмысты тексеру қорғаудан 3 күн бұрын жүзеге асырылады.

5.5 Жүйені пайдалана отырып тексеруден өтпеген жұмыстардың Авторлары оларды түзетуге және қайта тексеруге құқылы.

5.6 Бір жұмыс плагиатының бар болуын тексеру үш реттен артық жүргізілмеуі мүмкін.

5.7 Жүйені пайдалана отырып, үшінші тексеру кезінде теріс қорытынды алған жағдайда бітіру жұмысты қорғауға жол берілмейді.

5.8 Белгіленген шекті деңгейден шамалы ауытқу кезінде жұмысты қорғауға жіберу туралы түпкілікті шешімді ғылыми жетекші және тиісті кафедра меңгерушісі қабылдайды.

5.9 Жұмысты тексергеннен кейін плагиат жойылмаған немесе Автордың әртүрлі себептерге байланысты плагиатты Ережеде белгіленген мерзімде жоюға қабілетсіз болған жағдайда, жұмыс қорғауға жіберілмейді, қайта жазуға жатады. Жұмысты қорғау Институт әкімшілігі белгілеген басқа уақыт кезеңіне кейінге қалдырылады. Бұл жағдайда жұмыс тақырыбын өзгерту мүмкін емес.

«Академик Қ.Сәтбаев атындағы Екібастұз инженерлік-техникалық институты» М	
«Плагиатқа қарсы туралы ереже»	

5.10 Білім алушы осы Ережеде белгіленген мерзімде Жүйемен тексеруге өзінің жазбаша жұмысының уақтылы түсуіне жауапты болады.

5.11 Жүйеде оң нәтиже тексеру Анықтама түрінде көрсетіледі, оның нәтижесін тексеруге жауапты тұлға ресімдейді және оған қол қояды.

5.12 Анықтама нысаны Жүйенің қолданыстағы параметрлерімен анықталады және «StrikePlagiarism.com» бағдарламадан тексеру нәтижелерін басып шығару арқылы ресімделеді.

Құжатқа өзгерістер, толықтырулар мен тексерулерді тіркеу парағы

[illegible]